

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра етики, естетики та культурології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
Комаха Л.Г.

«__» _____ 201__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

***ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА ХХ-ХХІ СТ. В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ (Частина «Музична
культура ХХ-ХХІ ст. в умовах глобалізації»)***

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
спеціалізація
вид дисципліни

**03 Гуманітарні науки
034 Культурологія
магістр
Культурологія
-
вибір ВНЗ**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2017/2018</u>
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладачі: Тормахова Анастасія Миколаївна, к.ф.н., асистент кафедри етики, естетики та культурології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники: *Тормахова Анастасія Миколаївна, к.ф.н., асистент кафедри етики, естетики та культурології*

Затверджено
«_____» _____ 20__ р.

Зав. кафедри етики, естетики та
культурології
_____ (Панченко В.І.)

Протокол № ____ від «_____» _____ 20__ р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «_____» _____ 201__ року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«_____» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – полягає в тому, щоб надати студентам цілісне уявлення про історію музичного мистецтва ХХ та ХХІ століття, а саме, оволодіння теоретичними знаннями щодо логіки розвитку музичних стилів та жанрів, їх взаємопроникнення та синтезу. Дана мета передбачає вивчення історії західноєвропейської, української та російської академічної музики ХХ-ХХІ ст. та ознайомлення з сучасними стилями та напрямками «масового» музичного мистецтва.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні етапи та характеристики історико-культурного процесу, історію становлення та розвитку музичного мистецтва, закономірності, специфіку, особливості функціонування в системі культури певної історичної епохи; .

2. **Вміти** збирати та інтерпретувати інформацію щодо феноменів та явищ культури, аналізувати мистецькі твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, форми та змістовного навантаження, здійснювати їх змістовну інтерпретацію, застосовувати сучасні філософсько-естетичні концепції та методи в процесі осмислення мистецьких явищ;

3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно культурно-мистецьких подій та явищ; використання іншомовних фахових культурологічних інформативних джерел.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Художня культура ХХ-ХХІ століття в умовах глобалізації» належить до переліку дисциплін вибору ВНЗ та викладається у ІІ семестрі магістратури. Навчальна дисципліна знайомить студентів з основними закономірностями розвитку музичного мистецтва ХХ-ХХІ ст. Навчальна дисципліна узагальнює та систематизує уявлення про процеси, що відбуваються в музичній культурі ХХ - ХХІ ст. у західноєвропейській, українській та російській академічній музиці, а також у східноєвропейському джазі, рок-, поп-музиці та хіп-хопі). Здійснюється поступовий розгляд музичних напрямків та виокремлюються їх характерні риси. Вивчається специфіка творчого методу найбільш яскравих представників музичної культури ХХ-ХХІ століття.

4. Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про музичне мистецтво ХХ-ХХІ ст., створити картину взаємодії між основними музичними стилями та вивчити вплив глобалізаційних процесів на формування нових стильових напрямків. В результаті навчання студенти мають не лише продемонструвати масив теоретичних знань, але й засвоїти та використовувати ці знання у своїх самостійних дослідженнях музичної культури, вміючи надавати неупереджену експертну оцінку музичним творам та явищам сучасного світу.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумкові й оцінці з дисциплін и
Код	Результат навчання			
	Знати:			
	предмет, методи, теоретичні	Лекції,	Письмова	10

1.1	основи вивчення художньої культури ХХ-ХХІ століття в умовах глобалізації, що склалися в культурології, мистецтвознавстві, музикознавстві;	самостійна робота	контрольна робота	
1.2	принципи та закономірності розвитку музичної культури;	самостійна робота	Усна доповідь	5
1.3	базові уявлення про специфіку музичного мистецтва ХХ-ХХІ ст., основних діячів у сфері музичної культури ХХ-ХХІ ст., вплив світоглядних орієнтирів суспільства на розвиток музики як виду мистецтва;	Лекції, семінарські заняття	Письмова контрольна робота	10
1.4	новітні напрямки музичного мистецтва та їх місце в культурі;	Лекції, самостійна робота	Конспект першоджерел	5
1.5	особливості впливу соціокультурних чинників на формування індивідуального творчого композиторського методу;	Семінари, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.6	закономірності, пов'язані зі становленням нових музичних стилів та їх зв'язок з процесом глобалізації.	Лекції, самостійна робота	Письмова контрольна робота	5
	Вміти:			
2.1	застосовувати знання історії музичного мистецтва до аналізу тенденцій розвитку музичної культури сучасності, аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, досліджуючи особливості драматургії твору, форми та змістовного навантаження;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, письмова робота	20
2.2	здійснювати експертну оцінку творів та феноменів, які мають приналежність до академічної та естрадної музичної культури;	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді	10
2.3	аналізувати та виявляти сучасні тенденції зміни динаміки та структури споживчих переваг населення в культурних благах та послугах; пояснювати процеси функціонування сфери культури; робити висновки щодо формування сучасної музичної мапи світу використовуючи системне знання особливостей	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії	5

	етнічної, національної та цивілізаційної специфіки в історії культури.			
	комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої культурологічної літератури в підготовці до семінарських занять та написання самостійних робіт;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді	3
3.2	презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
3.3	вести полеміку стосовно питань функціонування музичної культури в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу на основі володіння категоріально-поняттєвим апаратом культурології.	Семінари	Дискусії	5
	автономність та відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із історії музичного мистецтва, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	4
4.2	вирішувати самостійно комплексні завдання, пов'язані із аналізом явищ музичної культури та порівнювати їх із результатами власне проведених досліджень цінностей мистецьких явищ сучасності.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни					
Програмні результати навчання	.1	.2	.1	.1	.2

7. Структура курсу: у курсі передбачено 2 змістових частини. Заняття проводяться у вигляді лекцій, семінарів, з використання інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна заліком.

Перша частина курсу присвячена дослідженню історії західноєвропейської музичної культури.

Друга частина курсу присвячена вивченню специфіки української, російської музичної культури та музичних напрямків ХХ-ХХІ ст..

8. Схема формування оцінки:

8.1.Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (**знання 1.1 – 1.6**), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння 2.1-2.3**); (**комунікація 3.1-3.3**); (**автономність та відповідальність 4.1-4.2**), що складає 60% загальної оцінки.

Критерії оцінювання:

1. Усна відповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

2. Доповнення / дискусія:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

3. Конспект першоджерел:

2 бали – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними зауваженнями та поясненнями

1 бал – студент законспектував текст без цитувань та пояснень

4. Самостійна робота, контрольна робота, підсумкова письмова робота:

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в

основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх двох частин та виконання самостійних робіт

8.2. Організація оцінювання:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Усна відповідь ¹	Тема 1, 3, 6, 7	«3» x 5 = 15	«5» x 5 = 25
Доповнення	Тема 1, 3, 6, 7	«1» x 3 = 3	«2» x 3 = 6
Самостійна індивідуальна робота	Тема 5, 10 - підготувати доповідь про представників сучасної популярної музичної культури. Доповідь має оздоблюватись музичними прикладами. Текст доповіді надається також в електронному вигляді викладачу.	«3» x 1 = 3	«5» x 1 = 5
	Тема 5 письмовий аналіз музичного твору за схемою	«6» x 1 = 6	«10» x 1 = 10
	Тема 10. Підготовка вікторини для інших студентів групи, яка передбачає визначення стильового напрямку, композитора, жанру музичного твору під час прослуховування 10 уривків з творів, вивчених протягом семестру.	«3» x 1 = 3	«5» x 1 = 5
	Контрольна робота	«3» x 2 = 6	«5» x 2 = 10
Екзамен		«24» x 1 = 24	«40» x 1 = 40

¹ у разі відсутності студента на семінарському занятті, розглянуті на семінарі питання відпрацьовуються у письмовій формі. Загальна кількість балів за аудиторну роботу складає 30% від семестрової кількості балів

³ Загальна кількість балів за самостійну індивідуальну роботу складає 50% від семестрової кількості балів, тобто мін. – 18 бали, максимум – 30 балів

Підсумкове оцінювання у формі екзамену: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як сума (проста або зважена) балів за систематичну

роботу впродовж семестру та екзамену. Таким чином, підсумкова оцінка складається із суми семестрової кількості балів та екзамену.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>36</i>	24	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для допуску до екзамену обов'язково треба прийняти участь у трьох семінарських заняттях (або відпрацювати їх у письмовій формі), представити індивідуальну самостійну роботу, яка передбачає розгорнуту доповідь на визначену викладачем тему з використанням музичних прикладів, а також представити аналіз музичного твору за схемою, затвердженою викладачем та пройти музичну вікторину. Оцінка за екзамен не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Частина 1. Академічна музична культура XX-XXI ст. в умовах глобалізації</i>				
1	Тема 1. Академічна класична музика XX-XXI століття	6	2	10
2	Тема 2. Американська композиторська школа XX-XXI ст.: мінімалізм	4		8
3	Тема 3. Жанри «мюзикл» та «рок-опера» в музичній культурі XX-XXI ст.	2	2	2
4	Тема 4. Українська академічна музика XX – XXI ст.	4		8
5	Тема 5. Презентація самостійного дослідження, присвяченого новітнім явищам академічної музики		2	12
	<i>Контрольна робота</i>	2		
<i>Частина 2. Естрадна музична культура XX-XXI ст</i>				
6	Тема 6. Видатні іспанські та аргентинські композитори та виконавці XX ст. та напрямок World music	2		4
7	Тема 7. Неокласика або Classical crossover	2	2	8
8	Тема 8. Особливості розвитку популярної масової музичної культури XXI ст.	2	2	8
9	Тема 9. Специфіка та особливості розвитку української естрадної музики XXI ст.	4		8
10	Тема 10. Презентація самостійного дослідження, присвяченого новітнім явищам естрадної музики		2	12
	ВСЬОГО	28	12	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Семінари – 12 год.

Самостійна робота - 80 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Энтеліс Л.А. Силуэты композиторов XX века. – Л.: Музыка, 1975. – 248 с.
2. Кияновська Л. Українська музична культура: навч. посіб. - Львів: "Тріада плюс", 2008.
3. Когоутек Ц. Техника композиції в музиці XX века. – М.: Музыка, 1976
4. Фрай С. Неполная и оконательная история классической музыки. Роман. – пер. с англ. – М.: Фантом Пресс, 2008. – 544 с.
5. Чередниченко Т. Музыкальный запас 70-е Проблемы. Портреты. Случаи. - М., 2002
6. Шёнберг А. Стиль и мысль. Статьи и материалы. - М.: Издательский Дом «Композитор», 2006. - 528 с.

Додаткова

1. Ахмадеева З. Танго в контексте опериты А.Пьяццоллы «Мария де Буэнос-Айрес». Дипл. робота.
2. Бушуева С. Мюзикл // Искусство и массы в современном буржуазном обществе.
3. Власова Н.О. Творчество Арнольда Шёнберга. - М.: Издательство ЛКИ, 2007. – 422 с.
4. Данько Л. И. Classical crossover в синтезированных музыкально-художественных проектах // Вестник Вятского государственного гуманитарного университета. Филология и искусствоведение. 2011. –№2(2). – С.200-203. 0,8 п. л.
5. Данько Л. И. Музыкальное направление classical crossover: к вопросу о типологии // Научное мнение: научный журнал / Санкт-Петербургский университетский консорциум. – СПб., 2013. – №11 (в печати). 0,4 авт. л
6. Данько Л. И. Музыкальный феномен classical crossover: эволюция и формы проявления // Известия Уральского государственного университета. Екатеринбург, 2010. – № 5 (84). – С. 284-289. 0,9 п. л.
7. Катунян М.И. Минимализм // Большая российская энциклопедия. Т.20. М., 2012, с.371.
8. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. – Л., 2000.
9. Комлікова А. Рок-опера: до питання становлення жанру в Україні // Київське музикознавство. Збірка статей. Випуск 39. – К., 2011. – С.159-166.
10. Конен В. Дж. Третий пласт: Новые массовые жанры в музыке XX века. - М.: Музыка, 1994. -160 с.
11. Муха Антон. Композитори України та української діаспори. — К.: 2004. — ISBN 966-8259-08-4
12. Нестъев И. Бела Барток. Монография (Серия «Классики мировой музыкальной культуры»). - М.: Музыка, 1969. - 800 с.
13. Пospelов П.Г. Минимализм и репетитивная техника // Музыкальная академия, 1992, №4.
14. Таюшев С. С. Жанр crossover как явление популярной культуры // Научный потенциал: работы молодых ученых. - 2011 — №1. – С.231-237.
15. Тормахова В. Фольклорні музичні традиції у World music (на прикладі групи "DAT") // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. – К. : Міленіум, 2014. – № 4. – С.102-107.